

Folketingets Forhandlinger. (226)

3601

28. Jan. 1908: 1. Beh. af Lovf. om Forlæng. af L. om Lign. til Kirker i Københ.

3602

komme nærmere ind paa her, det drøftede vi tilstrækkelig under Tiendelovens Behandling. Men jeg har ikke blot talt om dem, der staa udenfor Kirken, jeg har ogsaa talt om dem, der staa indenfor den, og de Menigheder, der selv opretholde deres Kirker og lønne deres Præst, de rammes her. Nazaretskirkens Menighedsmedlemmer, som fuldt ud afholde alle Udgifter ved deres Kirkes Drift og deres Præsts Lønning, maa alligevel betale Kirkeskat til Vedligeholdelse af andre Kirker, som de ikke have det mindste med at gøre. Det finder jeg uretfærdigt, og det er ogsaa det, selve Kirkefonden har protesteret imod.

Saa har jeg sluttelig et Par Bemærkninger at gøre til det ærede Medlem for Københavns 6te Valgkreds (Hammerich). Jeg har allerede omtalt et Punkt i hans Foredrag. Han sagde endvidere, at Spørgsmaalet om, hvorvidt det nuværende regerende Venstre er mere reaktionært, end Højre var, da det var ved Røret, skulde han ikke ved denne Lejlighed komme ind paa, men han tvivlede dog derom. Ja, jeg kan kun understrege, at det er det ærede Medlems Opfattelse, at Højre i sin Tid satte den reaktionære Rekord, og at det er umuligt at komme videre i den Retning. Det maa staa for det ærede Medlems Regning. Han er i den Grad troende paa Højres Reaktion, at han mener, Venstre ikke kan overtrumfe den. Men enten man mener, at Venstres Reaktion er større end Højres eller ikke, er det sikkert nok, at Kirkeskatten er større under Venstre, end den var under Højre. Al Respekt for Højres Reaktion, al Respekt for Højres Klerikalisme, det ærede Medlem for Københavns 6te Valgkreds kan hævde den saa varmt som vel muligt: han kan ikke komme bort fra den Kendsgerning, at Kirkeligningen under Venstre er bleven dobbelt saa stor, som den var under Højre. Det ærede Medlem kan beklage det, han kan sige, at det er skammeligt, at Højre ikke kunde komme højere op og ikke var bedre med, men han kan ikke benægte den Kendsgerning, at Kirkeskatten under Venstre er bleven dobbelt saa stor, som den var under Højre.

Det ærede Medlem hævdede ligesom den højtærede Kultusminister — og jeg tror, flere andre Medlemmer have været inde paa det samme —, at denne Ligning

over det hele i Virkeligheden er til Fordeel for de fattige Sogne og til Skade for de rige. Jeg skal gøre det ærede Medlem opmærksom paa en Statistik, som et af Borgerrepræsentationen i Vinteren 1902—03 nedsat Udvalg fremsatte, og som for de 13 Kirker, som der den Gang var Tale om, efter omhyggelig Undersøgelse af hver enkelt Kirkes Budget og Regnskab viser, hvilken Ligningsprocent der vilde blive anvendt, hvis man holdt sig til det enkelte Sogn i Stedet for at paaligne paa alle Sognene. Denne Tabel skal jeg ikke trætte ærede Medlemmer med at læse op, men den staaar til det eventuelle Udvalgs Raadighed, og den foreligger for øvrigt offentlig tilgængelig. Af den fremgaar det, at af disse 13 Kirker vilde Tilskuddet for de 8 blive mindre, endog betydeligt mindre, hvis man paalignede det paa de enkelte Kirker, end det bliver nu, da man paaligner det over det hele. For 1 Kirke vilde det være det samme, for 2 vilde det blive lidt større, og kun for 2 vilde det blive betydeligt større. Kun for disse 2 Kirkers Skyld synes denne Ligning over hele København at være iværksat. Disse 2 Kirker ere Frelseres Kirke og Christianskirken paa Christianshavn. Det er ikke underligt. Det er netop de to historiske, monumentale Kirker, jeg omtalte før, og hvis Vedligeholdelse ellers efter de Principper, der ere almindelige Landet over, vilde paahvile Staten. Hvis man altsaa lod Ligningen være en Sag for det enkelte Sogn, vilde der ganske vist for to Sogne blive en højere Skat, men saa vilde der opstaa en kraftig offentlig Mening i disse Sogne, som tillige vilde gøre sig gældende i Rigsdagen, for, at her maatte Staten overtage Reparationen, ligesom den overtager Hovedstandsætninger af lignende Kirker ude i Landet.

Efter min Mening vilde der, hvis vi ikke havde denne Kirkeligning Aar efter Aar over hele København, fremkaldes en ganske anderledes sund Sparsommelighed, end der nu er. For øvrigt vilde jo Frelseres Kirke og Christianskirken kunne hjælpes uden Paaligning paa de enkelte Sognes Medlemmer efter Reglerne i Christian den Femtes Danske Lov, ved Henvendelse til velhavende Søsterkirker. Denne Regel er praktiseret paa en saa velhavende Kirke